

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน จังหวัดมหาสารคาม

Application of Good Governance Principles in Managing the Forensic Science of Mahasarakham Provinces Investigators

คณพศ อารีเอื้อ¹

Kanaphot Areeaue¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการมีธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาถึงระดับความเชื่อมั่นและการยอมรับในผลการดำเนินงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจของพนักงานสอบสวน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนางานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจให้เป็นที่เชื่อมั่นและยอมรับของสาธารณชน โดยศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้พิสูจน์หลักฐานตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามซึ่งประกอบด้วยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม รวม 79 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งแบบปลายปิด (Closed-ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1. พนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นการดำเนินงานมีธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะหลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักความมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความโปร่งใส ตามลำดับ 2. ในงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า พนักงานสอบสวนมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน และในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในงานพิสูจน์หลักฐาน 3. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และมีการนำผู้เชี่ยวชาญมาจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่อยู่ตลอดเวลา ควรมีการเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอและทันสมัยต่อสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล, พิสูจน์หลักฐาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹ Graduate student in Master of Public Administration in Local Government, Khon Kaen University, Thailand 4002

Abstract

This independent research aimed to study the good governance of police investigators who conducted forensic science confidence in Mahasarakham Province and to study the level of forensic science confidence and acceptance in the performance of the police, probation investigators. This included suggestions of how to improve management of forensic police for believe and public acknowledgement. This research received information from practitioners of forensic police investigators in the area of Mahasarakham Province, including 79 police stations. The instruments used in the study was a questionnaire developed by the researcher which are both closed and open-end. The results revealed that 1.The evidence of the police Mahasarakham investigators found that the staff of forensic confidence were of ample confidence in every aspect. Including the capabilities of personnel and the equipment used. 2.The forensic confidence of police investigator of Mahasarakham are operating on good governance principles which include moral principles as rule of law and transparency. 3.The suggestions about how to improve the development of forensic police work to achieve confidence and publicly acknowledgement are that it should increase the number of staff to be sufficient to provide training to staff to develop the skills and the introduction of specialist training to improve the performance of staff at all times. It requires adequate equipment, tools and advancement toward current events .

Keywords: Good Governance , Forensic Science

บทนำ

จากสภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน อาชญากรรม เป็นสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นการกระทำผิดที่มีอันตรายมีความรุนแรง และเป็น การกระทำที่ควรจะจัดการให้สม ซึ่งผู้กระทำผิดควรต้องได้รับผลตอบแทนจากสังคมโดยรวม ทุกคนจะเดือดร้อนต่างต้องการให้ขจัดคนร้ายด้วยวิธีการใดก็ตามออกไปจากสังคม สังคม ดังนั้น การกระทำความผิดจึงเป็นการแยกคนออกเป็นสองกลุ่ม คือ คนดีและคนชั่ว การที่คนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ชุมชน สังคม เมื่อวันเวลาผ่านไปสังคมย่อมมีการขยาย จำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น เกิดการขัดแย้ง เบียดเบียน รังแก เอาเปรียบ วิวาท และทำร้ายกันทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีรูปแบบต่างๆ หลากหลาย ความสลับซับซ้อนในวิธีการและ

กลุ่มคนกระทำผิดมีจำนวนเพิ่มขึ้น ความรุนแรงก็มีมากขึ้นด้วย (สุจิต บุญบงการ, 2547)

สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมโดยพื้นฐานแล้วสาเหตุแห่งการประกอบอาชญากรรมของคนในประเทศต่างๆ คล้ายคลึงกัน เกิดจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และการเพิ่มขึ้นของประชากรเมื่อคนเราหมดที่พึ่งก็หันมาประกอบอาชญากรรมหรือคิดว่าการค้าขายของผิดกฎหมาย การค้ายาเสพติด ของหนีภาษี ฯลฯ สามารถสร้างความร่ำรวยได้ในระยะเวลาสั้นจึงประกอบอาชญากรรม สภาพครอบครัว มักจะมาจากครอบครัวที่บ้านแตกสาแหรกขาด พ่อแม่แยกกันไปคนละทางไม่มีเวลาอบรมดูแลลูก หรือบิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่ทะเลาะกันทุกวัน ทำให้เบื่อบ้านและออกไปคบหาสมาคมกับเพื่อน เมื่อเกิดความขาดแคลนก็มักจะประกอบอาชญากรรม ฐานะทาง

เศรษฐกิจผู้ประกอบอาชญากรรมมักจะมาจาก คนที่มีฐานะยากจนมีสภาพจิตใจไม่ปกติเนื่องจาก ต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด การเปลี่ยนแปลง ทางสังคม เนื่องจากเมืองไทยได้รับอิทธิพลของ อารยธรรมตะวันตกซึ่งมีบางสิ่งบางอย่างขัดกับ วัฒนธรรมสังคมไทย เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากต่าง คนต่างอยากที่จะหาความสุขให้กับชีวิตทุกคนต้อง ดิ้นรนต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิต ความเจริญก้าวหน้า ของวัฒนธรรมทางวัตถุที่ไปเร็วกว่าวัฒนธรรมทาง จิตใจไม่ค่อยใกล้เคียงกับศาสนา ขาดการศึกษาและ อบรมจิตใจที่ดีทำให้ประกอบอาชญากรรมได้ง่าย สภาพของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยใน สังคมกรุงเทพฯ เป็นสังคมศูนย์รวมของความเจริญ ก้าวหน้าทางด้านวัตถุต่างๆ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชาชนต้อง ดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดก็มีการแก่งแย่งกัน ในการทำมาหากินและการขัดผลประโยชน์ต่างๆ สังคมในกรุงเทพฯ จะมีปัญหาอาชญากรรมมากกว่า สังคมชนบท อาชญากรรมในกรุงเทพฯ มักจะเอาแบบ อย่างจากสื่อมวลชนต่างๆ เป็นต้นว่า หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ทีวี (อานันท์ ปันยารชุน, 2542)

สำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกิดขึ้น นั้นมีความยุ่งยากและต้องใช้ความรู้ความสามารถ เป็นอย่างสูงเพราะคดีส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะขาด พยานหลักฐานด้านพยานบุคคล สาเหตุอาจเป็น เพราะประชาชนมีความเป็นห่วงเรื่องสวัสดิภาพ ของตัวเอง ความไม่เชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้น จึงเหลือแต่การสืบสวนสอบสวนพิสูจน์ข้อเท็จจริง ด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์ หลักฐานจากวัตถุพยานที่เก็บรวบรวมจากสถานที่ เกิดเหตุเป็นสำคัญ เช่น ปลายกระสุนปืนที่ตกอยู่ ในสถานที่เกิดเหตุ เลือดผ้าหรืออุปกรณ์ของใช้ของผู้ ต้องสงสัย ลายนิ้วมือหรือดีเอ็นเอในสถานที่เกิดเหตุ เป็นต้น ปัจจุบันการนำนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์ หลักฐานมาใช้สามารถคลี่คลายคดีและสามารถ พิสูจน์ข้อเท็จจริงให้เกิดขึ้นได้ เพราะเป็นการ นำองค์ความรู้ ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆมา

ประยุกต์ใช้ มีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับระดับสากล การสอบสวนสืบสวนจึงเกิดประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามมา และนำมาซึ่งความ ยุติธรรมสร้างความเชื่อถือศรัทธาต่อกระบวนการ ยุติธรรมให้เกิดขึ้นได้ต่อไป นอกจากนี้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐนั้นต้องยึดกฎหมายเป็นหลัก อย่างเคร่งครัดโดยต้องคำนึงถึงว่าบุคคลย่อมมี สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน การทรมานกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีที่โหดร้าย หรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ การจับกุม คမ်း ขัง หรือค้นไม่สามารถทำได้ถ้าไม่มีคำสั่งศาลหรือ หมายจากศาล หรือมีเหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้ ถ้ามีการละเมิดสิทธิเสรีภาพผู้เสียหายจะสามารถ ร้องต่อศาลให้เยียวยาความเสียหายหรือเพิกถอน การกระทำนั้นได้ และสุดท้ายสิทธิในกระบวนการ ยุติธรรมนั้นบุคคลไม่ต้องรับโทษหากกฎหมายไม่ ได้ระบุว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ บุคคลจะ ต้องเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็วและทั่วถึง ได้รับพิจารณาอย่างถูกต้อง ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และพิจารณาอย่างเปิดเผย หาก การพิจารณาพิพากษายังไม่ถึงที่สุดจากศาลจะต้อง ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่และจะปฏิบัติต่อผู้นั้น เหมือนผู้กระทำความผิดไม่ได้ เป็นต้น (รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยปีพุทธศักราช 2550 มาตรา 26, 32, 39, 40)

สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม มี อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับเป็น ฝ่ายอำนวยการด้านยุทธศาสตร์ให้สำนักงานตำรวจ แห่งชาติในการวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และเสนอแนะการปฏิบัติงานตามอำนาจ หน้าที่ของสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจและ หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการเกี่ยวกับการพิสูจน์ หลักฐาน วิทยาการตำรวจ การตรวจสถานที่เกิด เหตุ การถ่ายรูป การทะเบียนประวัติอาชญากร การ จัดเก็บสารบบลายพิมพ์นิ้วมือและการตรวจสอบ

ประวัติการกระทำผิดของผู้ต้องหาและบุคคล จากทั่วราชอาณาจักรเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นๆ ดำเนิน การเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล และ การส่งกลับในกรณีเหตุวินาศภัยหรือเหตุพิเศษอื่น ดำเนินการเกี่ยวกับงานฐานข้อมูลวัตถุระเบิด รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการ การตรวจพิสูจน์วิเคราะห์ เก็บกู้ และทำลายวัตถุระเบิด เฉพาะกรณีที่มี ลักษณะพิเศษ ดำเนินการเกี่ยวกับการการฝึกอบรม งานด้านพิสูจน์หลักฐาน และงานด้านวิทยาการ ตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นที่ เกี่ยวข้องกับงานพิสูจน์หลักฐาน และงานวิทยาการ ตำรวจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปฏิบัติงาน ร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย สำนักงาน พิสูจน์หลักฐานตำรวจ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ทั่วประเทศเป็นกองพิสูจน์หลักฐานกลางและศูนย์ พิสูจน์หลักฐาน 1-10 ซึ่งแต่ละศูนย์ได้มีการแบ่ง จังหวัดในการรับผิดชอบเรื่องการตรวจสถานที่เกิด เหตุและการตรวจพิสูจน์หลักฐาน ทั่วประเทศ (พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการตำรวจสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552)

จากปัญหาดังกล่าวในฐานะผู้วิจัยได้เล็ง เห็นว่า ธรรมาภิบาล ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่าง ยิ่งในการจะยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติของหน่วย งานเพราะจะทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือ ศรัทธา จากประชาชนและสามารถทำให้เกิดความยุติธรรม กับประชาชนได้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา

ถึงธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของพิสูจน์หลัก ฐานจังหวัดมหาสารคาม อันจะนำมาซึ่งความเชื่อ มั่นของงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจของพนักงาน สอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม ที่ต้องนำนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์หลักฐานมา ใช้เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงและเพื่อจะพัฒนางานด้าน พิสูจน์หลักฐานตำรวจให้พัฒนาดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงการมีธรรมาภิบาลของ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาถึงระดับความเชื่อมั่นและ การยอมรับในผลการดำเนินงานด้านพิสูจน์หลัก ฐานตำรวจของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ ปรับปรุงพัฒนางานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ให้เป็นที่เชื่อมั่นยอมรับของสาธารณชน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเพื่อวิเคราะห์ระดับความเชื่อมั่น และยอมรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน พิสูจน์หลักฐานตำรวจการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยการศึกษา จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลจำนวน 13 อำเภอ เขตพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวน 79 นาย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เป็นการสำรวจถึงความต้องการของพนักงานสอบสวนที่ต้องการเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนางานพิสูจน์หลักฐานในแต่ละด้าน จากวิธีการรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคามตอบแบบสอบถามที่ส่งไปทางไปรษณีย์ และส่งคืนภายในเวลาที่กำหนด

2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน หากกลุ่มตัวอย่างไม่ส่งแบบสอบถามกลับมาหรือส่งกลับมาในปริมาณต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้ศึกษาจะเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตนเองโดยศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้พิสูจน์หลักฐานตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามซึ่งประกอบด้วยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม รวม 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งแบบปลายปิด (Closed-ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบเลือกคำตอบให้ตรงกับสภาพของผู้ตอบเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษาวุฒิการศึกษา อายุราชการทั้งหมด

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของพนักงานสอบสวน ส่วนที่ 3 แบบวัดระดับความคิดเห็นของพนักงานสอบสวน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานตำรวจ ตามหลักธรรมาภิบาล ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมมาได้ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

จากศึกษาผลการวิเคราะห์ถึงระดับการมีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจในพิสูจน์หลัก

ฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นว่าพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 เมื่อพิจารณาถึงการมีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพิสูจน์หลักฐานตำรวจในพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นว่ามีธรรมาภิบาลค่อนข้างมาก 6 ประเด็น โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบมากที่สุด และหลักความโปร่งใสน้อยสุดตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ถึงระดับความเชื่อมั่นในงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคามพบว่า พนักงานสอบสวนมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 เมื่อพิจารณาถึงความเชื่อมั่นในงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม แต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก โดยความเชื่อมั่นในด้านการปฏิบัติบุคลากรมากที่สุด รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในงานพิสูจน์หลักฐาน และความเชื่อมั่นในด้านการปฏิบัติงานตามลำดับ

ปัญหาจากการทำงานด้านพิสูจน์หลักฐาน ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และมีการนำผู้เชี่ยวชาญมาจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่อยู่ตลอดเวลา ควรมีการเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ให้เพียงพอและทันสมัยต่อสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบัน

อภิปรายผล

จากสภาพปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน อาชญากรรม เป็นสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่มองว่า

เป็นการกระทำผิดที่มีอันตรายมีความรุนแรงโดยมีรูปแบบต่างๆ หลากหลาย ความสลับซับซ้อนในวิธีการและกลุ่มคนกระทำผิดมีจำนวนเพิ่มขึ้น ความรุนแรงก็มีมากขึ้นด้วยความไม่ยุติธรรมที่ประชาชนได้รับจากการกระทำบางส่วนของผู้บริหารที่รัฐ จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารที่ตำรวจซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการที่จะรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและนำตัวคนร้ายที่ก่อเหตุมาลงโทษเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมตามกระบวนการยุติธรรม การสืบสวนสอบสวนของผู้บริหารที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสอบสวนถือเป็นจุดเริ่มต้นหรือขั้นตอนแรกที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรม การสืบสวนสอบสวนของผู้บริหารที่ตำรวจจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจะดำรงรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรมให้เกิดขึ้นกับประชาชนโดยทั่วไปอีกทั้งยังมีส่วนสำคัญในการทำให้สังคมเกิดความเป็นปกติสุขสำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกิดขึ้นนั้นมีความยุ่งยากและต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นอย่างสูง เพราะคดีส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะขาดพยานหลักฐานด้านพยานบุคคล สาเหตุอาจเป็นเพราะประชาชนมีความเป็นห่วงเรื่องสวัสดิภาพของตัวเอง ความไม่เชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนั้น จึงเหลือแต่การสืบสวนสอบสวนพิสูจน์ข้อเท็จจริงด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์หรือพิสูจน์หลักฐานจากวัตถุพยานที่เก็บรวบรวมจากสถานที่เกิดเหตุเป็นสำคัญ ดังนั้น ธรรมชาติของตำรวจจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการจะยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติของหน่วยงานเพราะจะทำให้ได้รับความน่าเชื่อถือศรัทธา จากประชาชนและสามารถทำให้เกิดความยุติธรรมกับประชาชนได้ซึ่งคนภายนอกหรือหน่วยงานภายนอกย่อมมีความเห็นที่แตกต่าง มีความไม่เชื่อใจเพราะขั้นตอนการทำงานต่างๆ ของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานตำรวจเป็นอย่างไรเพราะหลักฐานที่แนบสำนวนคดีอาจจะไม่โปร่งใส ขาดความเชื่อมั่นกลัวว่าเจ้าหน้าที่จะช่วยเหลือคนที่ผิดให้เป็นถูกต้องตามแนวความคิดของคนทั่วไป

จากการศึกษา การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลในงานพิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคามของพนักงานสอบสวน ในภาพรวมด้านบุคลากร พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นว่าบุคลากรมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ความรู้ความสามารถในทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ทักษะและความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือในการพิสูจน์หลักฐานแต่ละประเภท ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้อง และความสามารถในการให้คำแนะนำและตอบประเด็นคำถามกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการพิสูจน์หลักฐานได้รับคัดเลือกมาจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสม และผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีพื้นฐานในการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ตอนที่ศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี อีกทั้งเมื่อเข้ามาปฏิบัติงานแล้วมีการจัดการศึกษาอบรมทั้งในและต่างประเทศจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามหลักสูตรต่างๆ และต้องผ่านการทดสอบการปฏิบัติงานก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอกับปริมาณคดีหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ และมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยเคยปฏิบัติงานในหน่วยงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ มีข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของ พิสูจน์หลักฐานจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาหรือผู้นำควรให้ความสำคัญในการพัฒนางานพิสูจน์หลักฐานตำรวจในทุกๆด้านให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมและต้องปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน

2. ควรมีจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอกับปริมาณคดีหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ และมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมออีกทั้งเพิ่มขวัญ กำลังใจ สิทธิประโยชน์ต่างๆให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

3. ควรมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการพิสูจน์หลักฐานให้เพียงพอและมีความทันสมัยเพื่อที่จะช่วยปฏิบัติงานและสามารถอำนวยความสะดวกในการสืบสวนสอบสวน ในพื้นที่ได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

4. ควรมีการบรรจุบุคลากรในพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนกำลังพลในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการย้ายออกนอกพื้นที่หรือควรมีการสลับปรับเปลี่ยนกำลังพลในอัตราที่เหมาะสม

5. ควรเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆโดยเฉพาะภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพิสูจน์หลักฐานของตำรวจ และเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งหน่วยงานควรกระจายความรู้เรื่องอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบสู่ภาคส่วนต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

6. ควรมีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

7. ควรตรวจสอบและกำชับบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ให้เคารพสิทธิมนุษยชนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมในพื้นที่และให้ความยุติธรรมกับทุกฝ่าย

8. ควรปรับเปลี่ยนค่านิยม แนวคิด และความเชื่อของบุคลากรในหน่วยงาน โดยยึดผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมและประเทศชาติเป็นสำคัญ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย รวมถึงพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดมหาสารคาม ที่ให้ข้อมูล จำนวน 13 อำเภอเขตพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- ประมวล รุจนเสรี. (2542). การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อาสารักษาดินแดน
- พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. (2552). [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://law.longdo.com/>
- ศาลรัฐธรรมนูญ. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (2550). [ระบบออนไลน์]. แหล่ง
ที่มา <http://www.constitutionalcourt.or.th/> (9 สิงหาคม 2533).
- สุจิต บุญบงการ. (2547). การพัฒนาการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2542). มุมมองนายอานันท์. กรุงเทพฯ : มติชน.